

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชาคมหมู่บ้าน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน และตัวแทนชุมชน (เป็นบุคคลที่ประชาชนในหมู่บ้านคัดเลือกให้เป็นตัวแทน) หมู่บ้านละ 8 คน จำนวน 23 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 184 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน. 2556 : 1)

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

หมู่ที่	ดำรงตำแหน่ง			รวม
	ผู้ใหญ่บ้าน(คน)	สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล(คน)	กรรมการหมู่บ้าน (คน)	
1	1	2	5	8
2	1	2	5	8
3	1	2	5	8
4	1	2	5	8

หมู่ที่	ดำรงตำแหน่ง			รวม
	ผู้ใหญ่บ้าน(คน)	สมาชิกองค์การบริหาร ส่วนตำบล(คน)	กรรมการหมู่บ้าน (คน)	
5	1	2	5	8
6	1	2	5	8
7	1	2	5	8
8	1	2	5	8
9	1	2	5	8
10	1	2	5	8
11	1	2	5	8
12	1	2	5	8
13	1	2	5	8
14	1	2	5	8
15	1	2	5	8
16	1	2	5	8
17	1	2	5	8
18	1	2	5	8
19	1	2	5	8
20	1	2	5	8
21	1	2	5	8
22	1	2	5	8
23	1	2	5	8
รวม	23	46	115	184

ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไป จำแนกตามตำแหน่ง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้ใหญ่บ้าน	23	12.5
สมาชิกสภา อบต.	46	25.0
ตัวแทนหมู่บ้าน	115	62.5
รวม	184	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 184 คน ส่วนใหญ่ มีตำแหน่งเป็น ตัวแทนหมู่บ้าน จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 มีตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน ตำบลท่าสองคอน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 มีตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยผู้ศึกษาได้จัดเก็บด้วยตัวเอง เพื่อรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่ใช้ในการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในด้านต่าง ๆ 4 ด้านรวม 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานศึกษาต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น วิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะการตอบในรูปแบบของการประเมินความมากน้อย ความบ่อยครั้ง โดยต้องการวัดว่าผู้ตอบมีคุณลักษณะในเรื่องราวที่ต้องการศึกษาหรือความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับใด

2.2 ร่างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูล จากข้อ 2.1 ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของประชคมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4 ด้าน

2.3 สร้างแบบสอบถาม และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบแก้ไข เสนอแนะปรับปรุง ให้มีความเหมาะสม และความถูกต้อง

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อ 2.3 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา และความปรนัยของเครื่องมือ ด้านโครงสร้างด้านเนื้อหาโดยการหาค่า IOC (Index of Congruence) ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

2.4.1 นางสาวนันทนา สาคุณ วุฒิการศึกษา ร.ม. (นโยบายสาธารณะ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่งนักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการ จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านโครงสร้างและเนื้อหา

2.4.2 นางอรอุมา แสนมี วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดอนกลอยหนองยาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา

2.4.3 นางทิวพร ไชยลีนฟ้า วุฒิการศึกษา ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่ง ครูชำนาญการ เป็นผู้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล โดยได้ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ .67 ขึ้นไป เป็นค่าที่ยอมรับได้

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้เชี่ยวชาญ ไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบพิจารณาอีกครั้งแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาคมหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้งแก อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 40 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สันหรือค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item total Correlation) โดยได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.23-0.83 และหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 65) โดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้ค่าเท่ากับ 0.94

2.6 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับแก้ไขไปปรับปรุงฉบับสมบูรณ์ แล้วได้ทำการแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษามีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามกับแบบสอบถามกับประชาชนในพื้นที่
2. ผู้ศึกษาแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ซึ่งผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ความเป็นมา และประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วน
3. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบตามจำนวน 184 ชุด

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 นำแบบสอบถาม จำนวน 184 ชุด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ถ้าแบบสอบถามไม่เรียบร้อยสมบูรณ์ ก็นำกลับไปให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำใหม่ในส่วนที่ไม่เสร็จ (โดยมีหมายเลขแบบสอบถามของแต่ละบุคคล)

1.2 นำมาลงรหัส และบันทึกคะแนน ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ และ ค่าร้อยละ

2.2 การวิเคราะห์เพื่อหาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน สถิติที่ใช้คือ การหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้คำถามแบบประมาณค่า 5 ตัวเลือก คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์ แปลผลวัดระดับตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

2.3 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการให้ความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

2.4. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้าน สถิติที่ใช้คือ การหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งครอบคลุม ด้านการมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาและการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการนำแผนไปปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ วิเคราะห์เนื้อหา แยกเป็นประเด็นต่างๆ เพื่อนำเสนอในรูปแบบบรรยายเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่า IOC (Index of Congruence)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Item total Correlation) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ค่าประสิทธิภาพในการจำแนกคุณลักษณะผู้ตอบแบบสอบถามคะแนนสูงกับผู้ตอบแบบสอบถามคะแนนต่ำ โดยจะพิจารณาข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

$$r = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{\{N \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนก
 X แทน คะแนนของข้อคำถาม
 Y แทน คะแนนรวมของทุกข้อ

1.3 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ค่าความน่าเชื่อถือ หรือความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าทั้งฉบับ โดยจะพิจารณาข้อรับค่าตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป (ไพศาล วรคำ. 2554 : 291)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 k แทน จำนวนข้อคำถาม
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นสถิติที่นิยมใช้มาก เป็นการเทียบความถี่หรือจำนวนที่ต้องการ กับความถี่หรือจำนวนทั้งหมดที่เทียบเป็น 100 ดังนั้นจะหาร้อยละ จากสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 101)

$$\text{จากสูตร } p = \frac{f \times 100}{N}$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าความถี่ (Frequency)

2.3 ค่าเฉลี่ย (μ) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 102)

$$\text{จากสูตร } \mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เป็นการวัดการกระจายของข้อมูล ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ รากที่สองของค่าเฉลี่ยของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (เบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ย) หาได้จากสูตร ดังนี้ (ไพศาล วรคำ. 2554 : 297)

$$\text{จากสูตร } \sigma = \sqrt{\frac{\sum (X - \mu)^2}{N}}$$

เมื่อ μ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

μ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม